

Sygn. akt III AUa 180/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Ewa Piotrowska (spr.)
Sędziowie	SSA Maria Małek – Bujak SSA Jolanta Ansion
Protokolant	Sebastian Adamczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2013 r. w Katowicach

sprawy z odwołania J. P. (J. P.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych

na skutek apelacji ubezpieczonego J. P.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Katowicach

z dnia 27 listopada 2012 r. sygn. akt XI U 2239/11

oddala apelację.

/-/ SSA M. Małek-Bujak /-/ SSA E. Piotrowska /-/ SSA J. Ansion

Sędzia Przewodnicząca Sędzia

Sygn. akt III AUa 180/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 27 listopada 2012 roku Sąd Okręgowy - Sąd Pracy

i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach oddalił odwołanie ubezpieczonego J. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia

29 czerwca 2011 roku o prawo do emerytury z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż na dzień 1 stycznia 1999r. udowodnił 28 lat, 3 miesiące i 9 dni okresów składkowych i nieskładkowych, lecz nie udokumentował co najmniej 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach (jedynie 12 lat, 5 miesięcy i 25 dni) oraz nie osiągnął wymaganego wieku emerytalnego.

Sąd I instancji ustalił, że w dniu 21 czerwca 2011 roku ubezpieczony złożył w organie rentowym wniosek o emeryturę, wnosząc jednocześnie o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa.

Bezsporne było, że ubezpieczony, ur. (...), w dniu (...) ukończył 60 lat, nie pozostaje w stosunku pracy, a na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnił dłuższy niż wymagany 25 -letni staż pracy.

Sporna kwestia sprowadzała się do ustalenia, czy ubezpieczony spełnił pozostałe warunki do przyznania mu emerytury w niższym wieku emerytalnym z art. 184 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zwłaszcza czy posiada co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy - na podstawie świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 20 sierpnia 2010 roku uwzględnił ubezpieczonemu 12 lat 5 miesięcy i 25 dni pracy w warunkach szczególnych wskazanych w wykazie A, tj. okresy:

- od 17 marca 1975 roku do 19 czerwca 1985 roku oraz

- od 10 listopada 1986 roku do 31 stycznia 1989 roku.

Sąd ustalił, że ubezpieczony w 1970 roku ukończył Technikum Mechaniczno- Elektryczne w T. i uzyskał tytuł technika mechanika w zakresie specjalności obróbka skrawaniem.

Od 4 sierpnia 1970 roku do 27 października 1970 roku odwołujący się był zatrudniony w Cementowni (...) jako robotnik magazynowy, w tym okresie zajmował się załadunkiem, rozładunkiem i układaniem w magazynie worków z cementem, a w jego aktach osobowych z tego Zakładu brak jest jakichkolwiek dokumentów wskazujących, iż w tym czasie pracował w warunkach szczególnych.

Od 3 listopada 1972 roku do 14 marca 1975 roku ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w T. najpierw jako stażysta, a następnie jako technik konstrukcji oprzyrządowań. Przedsiębiorstwo to zajmowało się kapitalnymi remontami sprzętu takiego jak koparki, spycharki i ładowarki, a także sprzętu do konserwacji urządzeń melioracyjnych.

W toku postępowania ubezpieczony twierdził, iż w latach 1972 - 1975 pracował w dziale zajmującym się remontami koparek, w związku z tym wykonywał prace hartownicze przy tulejach i wałkach, spawalnicze przy konstrukcjach wysięgników do łyżek kopiących oraz malarskie przy użyciu chlorokauczuku, a także związane z obróbką i skrawaniem. Wszystkie te czynności miały charakter pojedynczy i każdorazowo zależały od zakresu remontu. Z zeznań świadka Z. S. wynikało, że ubezpieczony zatrudniony w specjalistycznym oddziale przygotowującym elementy do remontu sprzętu wykonywał prace ślusarskie i spawalnicze, a do obowiązków ubezpieczonego należało hartowanie wałów, roboty kowalskie typu przekuwanie otworów w gąsienicach pod sworznie oraz ręczne malowanie minią elementów celem zabezpieczenia ich przed korozją, z tym, że ubezpieczony codziennie zajmował się innymi czynnościami w zależności od tego, co trzeba było zrobić.

Nadto zgodnie z zakresem czynności konstruktora w dziale konstrukcyjnym z dnia 5 marca 1973 roku do podstawowych obowiązków konstruktora należało wykonywanie powierzonych mu przez kierownika działu prac, jak też innych prac przewidzianych szczegółowym zakresem działania w/w działu, tj. aktualizacja dokumentacji konstrukcyjnej na remontowanie koparki KM-251 i KS-251 oraz na silniki 2KVD i 2VD,

wykonanie brakującej dokumentacji rysunkowej niezbędnej do produkcji części zamiennych oraz prowadzenie kart zmian na wprowadzone zmiany konstrukcyjne.

Zatem zebrany w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że w okresie od 3 listopada 1972 roku do 14 marca 1975 roku ubezpieczony wykonywał różne czynności w zależności od zaistniałych potrzeb.

W Kombinacie (...) odwołujący się był zatrudniony od 7 marca 1975 roku do 31 stycznia 1989 roku. W tym okresie od 20 czerwca 1985 roku do 31 sierpnia 1986 roku (przez 1 rok, 2 miesiące i 11 dni) na podstawie umowy o pracę za granicą z dnia 18 czerwca 1985 roku zawartej z Kombinatem (...) ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracował w hucie w Algierii przy remoncie i konserwacji urządzeń hutniczych typu walcarki, podajniki i transportery rollkowe znajdujących się na oddziale walcowni, koksowni, spiekalni i wielkich pieców, wykonywał też bieżącą obsługę w zakresie utrzymania ruchu zakładu.

Do pracy w kraju odwołujący się wrócił od dnia 10 listopada 1986 roku i na podstawie świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 20 sierpnia 2010 roku organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu do pracy w warunkach szczególnych wskazanych w wykazie A okresy pracy w Polsce od 17 marca 1975r. do 19 czerwca 1985r. oraz od 10 listopada 1986r. do 31 stycznia 1989r.

W oparciu o dokonane ustalenia, art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS i § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze Sąd I instancji uznał, że ubezpieczony wykazał, iż w okresie od 20 czerwca 1985 roku do 31 sierpnia 1986 roku (tj. przez 1 rok, 2 miesiące i 11 dni) stale i w pełnym wymiarze czasu na kontrakcie w Algierii wykonywał pracę wymienioną w wykazie A dział XIV poz. 25 stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku. Natomiast nie udowodnił on, że taką pracę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w pozostałych dwóch okresach, tj. od 4 sierpnia 1970 roku do 27 października 1970 roku oraz od 3 listopada 1972 roku do 14 marca 1975 roku.

W konsekwencji ubezpieczony nie spełnił na dzień 1 stycznia 1999 roku wymogu 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a tym samym nie spełnił wszystkich przesłanek niezbędnych do nabycia prawa do emerytury z art. 184 w związku z art. 32 cyt. ustawy.

Apelację od wyroku wniósł ubezpieczony.

Zaskarżając w całości wyrok Sądu I instancji zarzucił temu wyrokowi sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że odwołujący nie spełnił przesłanki koniecznej do przyznania mu emerytury w niższym wieku emerytalnym, gdyż nie udowodnił 15-letniego stażu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, podczas gdy posiada on co najmniej 15-letni staż pracy.

W oparciu o podniesiony zarzut apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie, iż przysługuje mu prawo do emerytury względnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji podniósł, że w okresie od 3 listopada 1972 roku do 14 marca 1975 roku był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w T. jako technik konstrukcji oprzyrządowań i w tym czasie zajmował się stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracami związanymi z hartowaniem tulei i na wałach, pracami spawalniczymi oraz pracami związanymi z obróbką i skrawaniem, a prace te - wbrew ustaleniom Sądu I instancji - były wykonywane stale, a nie pojedynczo, co potwierdza świadek Z. S.. Ubezpieczony zajmował się pracami ślusarskimi

i spawalniczymi, a do jego obowiązków należało m.in. hartowanie wałów, roboty ślusarskie, spawanie. Świadek wskazał także, że ubezpieczony codziennie zajmował się innymi czynnościami, jednakże w zależności od tego, co należało zrobić w danym dniu w ramach wskazanych wyżej obowiązków spawalniczo ślusarskich i nie wykonywał w tamtym czasie żadnych innych czynności.

Sąd I instancji nie odniósł się nadto do okresu od 4 sierpnia 1970 roku do 27 października 1970 roku w Cementowni (...). Apelujący podniósł, że tamtym okresie pracował on w związku z produkcją cementu czyli w szczególnych warunkach, a nie jak widnieje w aktach osobowych, jako robotnik magazynowy, stąd nie stanowisko pracy widniejące w aktach osobowych, a faktycznie wykonywana praca ma znaczenia dla ustalenia będącego przedmiotem sporu.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji podnosząc, że ubezpieczony nie wykazał za pomocą stosownych środków dowodowych, iż udowodnił co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego podlega oddaleniu.

Kwestią sporną w postępowaniu apelacyjnym były okresy zatrudnienia ubezpieczonego:

- od 3 listopada 1972 roku do 14 marca 1975 roku - w Przedsiębiorstwie (...) w T.,

- od 4 sierpnia 1970 roku do 27 października 1970 roku - w Cementowni (...).

Odnosząc się do zakwestionowanych okresów Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Sąd I instancji dopuścił dowód z akt osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w T..

Zakres czynności ubezpieczonego, jako konstruktora w dziele konstrukcyjnym, wskazuje na jego obowiązki w zakresie aktualizacji dokumentacji konstrukcyjnej, wykonywania brakującej dokumentacji, prowadzenia kart zmian dot. zmian konstrukcyjnych na stanowisku technika konstruktora.

Nadto, ubezpieczony zeznał, że zatrudniony był w charakterze technika konstrukcyjnego, pracował w dziale zajmującym się remontem koparek typu KM 255 i zajmował się ich remontem, dorabiał nowe części typu wysięgniki, gąsienice i remontowane były również silniki. Jako technik konstrukcyjny ubezpieczony wykonywał prace hartownicze przy tulejach i wałkach, elementy te były podgrzewane w specjalnych piecach i następnie przenoszono je do kąpieli hartowniczej, ubezpieczony wkładał elementy do pieca, następnie wyjmował je za pomocą kleszczy i wkładał do kąpieli w specjalnych wannach; wykonywał również prace spawalnicze przy konstrukcji wysięgników w ten sposób, że niektóre elementy wykonywał od początku, a niektóre podlegały regeneracji czyli wycięciu starego elementu i wstawieniu nowego i elementy te (jak i całe urządzenie) były później malowane. Czynności te miały charakter pojedynczy i ubezpieczony wykonywał je w zależności od zakresu remontu.

Z kolei świadek Z. S. zeznał, że ubezpieczony w spornym okresie pracował jako ślusarz remontowy lub ślusarz remontów, pracował również w charakterze technika - była to praca fizyczna, a czasami zajmował się dokumentacją. Pracy nie nadzorował ale ją wykonywał, były to prace ślusarskie, spawalnicze. Codziennie wykonywał inne prace w zależności od tego co trzeba było wykonać. Był to wydział wdrożeniowy.

Sąd Okręgowy dopuścił w sprawie dowód z akt osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w Cementowni (...) S.A. w C. na okoliczność zatrudnienia, charakteru zatrudnienia oraz rodzaju wykonywanej pracy.

Z akt osobowych ubezpieczonego wynika wyłącznie fakt zatrudnienia go jako robotnika magazynowego w magazynie, bez żadnego określenia warunków pracy.

Ubezpieczony zeznał, że pracował przy układaniu, załadunku, rozładunku cementu, w zapyleniu i temperaturze, przy cemencie zapakowanym w worki, w magazynie. Do prac w warunkach szczególnych w Dziale V rozporządzenia R.M. z 7.02.1983r. „W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych”, do którego zaliczyć należy Cementownię w C. włączono jedynie prace przy produkcji cementu, wapna, gipsu itp. Nie zaliczono prac pracowników magazynowych.

W Dziale IV powołanego rozporządzenia w resorcie chemii w pkt 40 wymieniono „prace magazynowe, załadunkowe, rozładunkowe, transport oraz konfekcjonowanie surowców, półproduktów i wyrobów gotowych - pylistych, toksycznych, żrących, parzących i wybuchowych”. Jednak nawet zaliczenie okresu pracy w Cementowni (...) w wymiarze 3 miesięcy i 24 dni oraz okresu pracy w Algierii daje jedynie 14 lat pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Apelacyjny uznał, że ubezpieczony nie wykonywał w spornym okresie od 3.11.1972r. w Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku konstruktora oprzyrządowań pracy w warunkach szczególnych zwłaszcza, że zarówno w życiorysie ze stycznia 1975r. jak i w opinii z marca 1975r., znajdujących się w aktach osobowych, wynika, że pełnił funkcję technika-konstruktora. Ustalenie to powoduje, że do okresu pracy w warunkach szczególnych nie podlega wliczeniu okres odbywania służby wojskowej od 28.10.1970r. do 14.10.1972r.

Tym samym ubezpieczony nie spełnił wymogu 15 lat pracy szczególnych warunkach, co czyni zasadnym odmowę uwzględnienia żądania i stanowi podstawę oddalenia apelacji na mocy art. 385 k.p.c.

/-/ SSA M. Małek-Bujak /-/ SSA E. Piotrowska /-/ SSA J. Ansion

Sędzia Przewodnicząca Sędzia

JM